

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK :

Itthon: félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill.
Vidéken: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: **Dr. Varga Lajos.**
Felelős szerkesztő: **Békásy Jenő.**

— Egyes szám ára 4 fillér. —
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca 11. Telefon 412

Egységes öszmonarkia.

Perszonális unió.

Irta: **Egy magyar tiszt.**

Magyarország és Ausztria közötti viszonyt illetőleg bizonyos, hogy egyrészt állandóan békés és minden irányban lehetőleg eszményies állapotokat a két állam között csupán a legnemesebb értelemben vett perszonális unió teremthet s másrészt, hogy egy reális értelemben vett egységes öszbirodalomra való törekvés ellenben csak a monarkia folytonos gyengülését s előbb-utóbb bukását fogja maga után vonni.

Egy példa tanuskodjék ezen állítás mellett. Ha két egymástól nagyon eltérő individualitással (egyéniséggel) bíró lovat egy közös kocsiba befognak, úgy ez bizonyára keservesen megboszulja magát. Ez esetben ugyanis nemcsak a kocsiban ülők és a kocsis kerül életveszedelembé, hanem elpusztulhatnak a lovak s a kocsi is. Ellenben, ha mindkét lovat egymástól elkülönítve egy-egy külön kocsi elé fogjuk, akkor mindegyikük a maga terhével, a tulajdonos által kitűzött közös célt, a legnagyobb nyugalommal s biztonsággal el fogja érni. Sőt, bizonyos az is, hogy a két ló így együttvéve, mégis nagyobb munkát végezne, mint az előbbi esetben, mert egymást nem zavarhatnák és egymást el nem vadithatnák.

Ha egyébből nem, úgy a monarkia több százados történelmi multjából is eléggé megtanulhatja s megláthatja minden józan eszű ember hogy Magyarország és Ausztria is egymástól oly annyira elütő individualitással bírnak, hogy azoknak, egy osztrák, azaz reális értelemben vett egységes öszmonarkia való összeolvasztása örök időkre kizártnak tekinthető. S ha ehhez még hozzávetjük az ezeréves alkotmányához hű magyar nemzet energiáját, — életrevalóságát s vitézségét, valamint a két államnak erőviszonyait, úgy matematikai bizonyossággal megállapítható s előrelátható, hogy a másik testvérállamnak, tudniillik Ausztriának eddigi szerencsétlen, olykor-olykor már megrozsdásodni látszó s többszörösen végzetesnek is bizonyult egybeolvasztási politikájának erőszakos folytatása, csak közös külső és belső ellenségeinknek, titkos kárörömére fog szolgálni. Előbb-utóbb azonban a dinasztának ez egyik államának, esetleg mindkét államnak, rombadúléséhez kell, hogy vezessen. S vajjon ki tudná ma azt bizonyossággal

megjövendőlni, hogy nem-e Ausztria fog örült politikájába előbb belebukni?

Ez okból Magyarországnak és Ausztriának is, csak egymástól függetlenül, mint két jó barátoknak, csupán egymás mellett kellene a közös uralkodó jogára alatt egy közös cél felé tovahaladniok. Az a közös cél azonban csak egy öszinte, igaz, bensőséges, azaz az eszmék s az érzület közösségén alapuló egységesség mellett érhető el. — Magyarország és Ausztria között kizárólag csakis ilyen egységesség állhat fenn s vezethet a dinasztia dicsőségére és a két állam népeinek boldogságára, a kitűzött közös cél felé.

Osztrák politikusok gyakran azt állítják, hogy Magyarország tulajdonképpen az osztrák császároknak egy már meghódított országa s ezért semmi joga sincs a koronától bármit is követelnie. Ezek a politikusok hivatkozni is szoktak, ha nem tévedek, a boldogult Albrecht főherceg azon állítólagos szavaira is, amelyek szerint Magyarországot mindig újból meg kell hódítani.

Az ilyenfajta állításokra néhány rövid fölvilágosító megjegyzésem van. — Először is az, hogy úgy tűnik nékem, miszerint Albrecht főherceg szavai egyrészt megcáfolják az előbb említett politikusok állítását s másrészt megerősítik a két testvérállam erőviszonyait s egybeolvasztását illetőleg előbb mondott szavaimat.

Magyarországnak Ausztria által történt meghódításáról azonban szó sem lehet, hanem igenis, igaz az, hogy a mióta a magyar királyi korona a Habsburg-dinasztia fejét ékesíti, Ausztria nem mindenkor tartotta tiszteletben Magyarország alkotmányát s jogait, s a magyar nemzet rovására ismételt megkísérelte az egységes osztrák öszbirodalom eszméjének a megvalósítását. E szerencsétlen eszméjének megvalósítására Ausztria ugyanis mindig Magyarország kimerült, alélt állapotát vélte alkalmasnak, a nélkül azonban, hogy csak valaha is fölismerte volna a magyar nemzet igazi erejét és életrevalóságát. Hasonló eljárás volt ez ahhoz, mint amikor valaki (mint például a régi időkben némely rablólovag) kiszemelt áldozatát, a kivel különben nem bírna, akkor rohanja meg, a mikor ez rosszul érzi magát, kimerült, vagy megkötözve a földön hever. Ausztria ez okból sohasem jön arra a gondolatra, hogy esetleges diadalai a legjobb esetben is csak muló, pillanatnyi babérok. Több százados tapasztalat még mindig

nem elegendő Ausztriának arra, hogy meggyőzze őt arról, hogy politikájának csupán abban különbözik, hogy míg azé becstelen volt, az övé becsutelen, testvérállamhoz legkevésbé sem méltó, s csak a saját romlását siettetí.

Ausztria még a saját kárán sem okul, hogyan lehetne tőle tehát elvárni azt, hogy például Poroszország példáját kövesse. Ausztriának ugylátszik fogalma sincsen arról, hogy ami neki nem sikerülhet, Poroszországnak a kis német királyságokkal inkább sikerülhetett volna. Hiszen azok mind egy néptörzsből valók s egy és ugyanaz a kultúrájuk is s Poroszország mégis más uton módon kereste s érte is el — még pedig elég könnyen és gyorsan — a német egységet. Ennek titka pedig semmi különös, csak józan ész kell, s az ember rögtön megérti. Poroszország ugyanis nem törekedett reális, azaz külső, látszólagos egység után, hanem belátta azt, hogy az igazi s az erőt biztosító egységesség csak bizonyos nagy eszmék s az érzület közössége révén teremthető meg. Belátta azt, hogy veszedelem idején még jó barátok is halálba mennek egymásért, de nem hajlandó a legjobb testvér sem az életét a másik makacosságának, szeszélyének vagy mondjuk ostobaságának föláldozni. Ausztria azonban sajnos, ritkán tudja a lényegest a lényegtelenről megkülönböztetni. Végül még azt kérdelem az említett politikustól, hogy ugyan hol vagy az megírva, hogy egy nemzet, legyen bár az elnyomott függetlenségét még az esetben sem nyerhetné vissza, ha annak kivivására elegendő ereje van? Hát két, csaknem egyenlő erejű birkózó sem békésen kiegyezni nem tud, sem egyik a másikat megsemmisíteni nem bírja, akkor majd az egyik, majd másik fog fölülkerekedni, (lehet, hogy az egyik többször, mint a másik), de a küzdelemnek csak az egyik, vagy másik, vagy esetleg mindkettő halála fog véget vetni. Egészen hasonló a helyzet Magyarország és Ausztria között. Remélhetőleg, be fogja Ausztria előbb utóbb látni, — ha csak késő nem lesz, — hogy sokkal gyengébb, semhogy a magyar nemzetet összemorzsolhatná! És föltéve, de meg nem engedve, hogy ez az utóbbi eset bekövetkezhetne, ugyan mi haszna lenne abból a dinasztának? Vagy még akkor is nagy hatalom lenne Ausztria?

Az előzőekben kimutatni iparkodtam, hogy Magyarország és Ausztria között

minden irányban a legkedvezőbb helyzet csak akkor állhat elő, ha jó testvérekhez illő igaz barátság köti őket össze. Ez azonban csakis perszonális unió alapján lehetséges.

Ettől egészen eltekintve, azonban mégis teljesen fölösleges a két legszélsebb álláspontot egymással szembe helyezni s azt állítani, hogy vagy a status quo tartandó fenn, vagy pedig a perszonális unióra kell átmenni. És pedig nem helyes ez azért, mert a 67-ik kiegyezés távolról sem olyan rossz, hogy annak hamisítatlan, becsületes s éppen ezért a magyarokra nézve kedvezőbb végrehajtása, hármely magasabb érdekeket sérthetne. Sőt ellenkezőleg?

Mi magyarok — mint a hogy ez az eddigi fejtegetésekből is kitűnik — abban a szilárd meggyőződésben vagyunk és egész lelkünk is át van hevülve azon izzó érzéstől s tudattól, hogy amilyen arányban békés uton érvényesülni fognak nemzeti követeléseink, ugyan abban az arányban — sőt hatványozott mértékben — fog a dinasztia és a monarkia hatalma és tekintélye fokozódni. S ki ne vágyódna ennek az időnek mielőbbi bekövetkezése után? A dinasztia és a monarkia ellenségein kívül bizonyára mindenki!

Politikai válság.

A válságnak nevezett fejtelten állapotok csak nem akarnak véget érni. Az ország állapota hasonló a lázas betegéhez. Orvosai — a politikusok — tudják azt, hogy a láz növekvőben van és szemmelláthatóan emésztí az ország és a nemzet erőit. Azt mondják, hogy a receptet már megirták és várják is erősen az orvosságot, csak hogy a bécsi patikáriusok nem a recept szerint csinálják meg. Már, tudja Isten miféle zagyva keveréket küldenek. Azt mondják a magyar politikai orvosok, hogy ha a Bécsből küldték,

orvosságot beadnák, akkor is a beteg bizonyosan rosszabbul lenne, láza fokozódna és talán e lázas állapotban kárt tenne nemcsak másban, hanem önmagában is.

A bécsi patikáriusok pedig ugyancsak küldik nyakra-főre az általuk készített orvosságot. Akkor is küldik, mikor senki sem várja. Kvassay Istvánnak hívják azt az ur-embert, aki megint valami orvosságot hozott. Azt mondta róla, hogy az, amit ő hoz, az nem bécsi gyártmány, mert ő „hazafias patikus”. Ezt az ő hazafias aggodalma készítette. Csak hogy hát aki igazán a beteg meggyógyulását akarja, az nem olyan szereket ad neki, amelyek izgatnak, hanem ellenkezőleg: csillapító és a beteget megnyugtató szerekekkel áll elő.

Kvassay István meglepetésszerű kísérlete a válság megoldását illetőleg amilyen gyorsan jött, olyan gyorsan el is ment. Mit is akart Kvassay? Jelentékenyen kvótafel-emelés fejében ígért önálló vámterületet, hogy amit esetleg nyernénk a vámon, azt biztosan elveszítjük a réven. Valamivel több katonai engedményt mint eddig ígértek, vizsontszolgálat fejében új ágyukra megszámlálhatatlan milliókat és ráadásul, hogy mondjunk le a magyar arzenalokról. A magyar országgyűlés többségének megbízottai elutasították Kvassay ur „hazafias”, de bécsi paranaszóra készült orvosságát, mert tudják, hogy beteg, nagyon beteg a nemzet, de azért olyan orvosságot még sem vesz be, amely csak huzza és hátráltatja a tökéletes meggyógyulást. Még akkor se, ha Kvassay ur, mint — magánvállalkozó szerepel.

Kvassay.

Kvassay Istvánnak, a konstantinápolyi konzuli bíróság elnökének tegnapi szereplése korántsem oly magántermészetű, mint amilyennek azt az elnök ur mutatta. Bizonyosság erre maga Kossuth Ferenc, aki teljes tudatában van annak, hogy kit és milyen szerepben lehet a koalíció vezérbizottsága elé állítani. Kvassayt igenis egyenesen Bécsből

küldték, még pedig puhatólózni s kikémlelni a magyar kebleket s ellesni a sóhajok hullámzását, vajjon tovább törnek-e fölfelé, vagy alább szálltak, avagy még mindig maradt minden úgy, amint volt. Az is igaz, hogy Kvassay diplomatikusan megtartva szereplésének magántermészetű alakját, diskussziót folytatott a vezérbizottsággal közjogi kérdésekről, amiben különben határozott — analfabétának látszott, Különösen gróf Apponyi Albert cenzurázta meg a homo diplomaticust közjogunkból s azokból a közjogi kérdésekből, amelyek a válság anyagát képezik s e cenzura alatt mind nagyobb csudálkozást keltett az a körülmény, hogy Kvassaynak még általános ismerete sincs közjogi dolgokról. Általános hit az is, hogy Kvassay szereplése a bécsi körök kellemetlen helyzetét mutatja, amely okvetlenül bekövetkezik a kvóta megállapításánál, melynek terminusa június 30-án jár le.

Feljegyzésre érdemes Kvassay küldetésében az a jelenet, amely a vezérbizottságban történt. Kvassay megjelenve a vezérbizottság előtt, így vezette be szereplését:

— Mint magánember jövök az urak közé, hogy tolmácsoljam a bécsi intéző körök álláspontját.

Gróf Batthyány Tivadar erre hirtelen közbevágott s a következőket mondotta:

— Figyelmeztetem méltóságodat, hogy mi nem ismerünk bécsi köröket, egyedül és pusztán Ferenc József királlyal vagy megbízottjával tárgyalunk.

Batthyány közbeszólása egyszerre megszüntetett minden komolyabb tárgyalást s s Kvassay további szereplése aztán igazán csak magántermészetű volt.

A Fejérváry kabinet.

Bécsből jelentik: A kombinációkban első helyen ma is, mint eddig Fejérváry van s jól értesült körökben azt tartják, hogy kitalásai kedvezőek, de ez nem jelenti azt, hogy zavaró körülmények többé nem jöhetnek közbe. Csak annyi bizonyos, hogy a

Névtelen följelentés.

Irta: Zöldi Márton.

Borbély Mihály, még akkor is, mikor a feje már doresegett, veszedelmes nőcsábító hírében állott. Az ilyen hírek hajlandók mindenféle kalandos tulzára. Mikor megnősült, a beavatottak azt állították, hogy három, uszkve négy akut szerelmi viszonyt kellett felmondás nélkül félbeszakítani.

Azt is hozzátették, hogy noha módjában állott volna, Borbély Mihály sohasem volt válogatos. A parasztnyecskek körül épp oly fűgőn legyeskedett, mint a mily hévvel ostromolta a miderrel körülbástyázott, de nem bevehetően uri női sziveket.

Szerény, egyszerű, de feltűnően szép tanítónőt vett el feleségül. Mint mindig, a házasságnál is gavallér volt. Huszezer forintot möringolt az asszonynak halála esérére. Ha pedig az asszony halna meg előbb, intézkedett a möringlevél, akkor ezt az összeget az elhunyt hozzátartozói kapják meg.

A házasság második évében a fiatal, szép asszony hirtelen súlyos beteg. A férj három orvost is hivatott, kik sokat tanácskoztak s nagyon tanácstalanok maradtak a betegséggel szemben. A legsötétebb prognózist állították fel s tudatták is a kétségbeesett férjjel, hogy legyen mindenre elkészülve.

A prognózis nem vált be. A szép Borbélyné, bár lassan, de felépült.

A betegségnek veszedelmes szakában

névtelen följelentés érkezett a királyi ügyészséghez. A följelentés folyékony, tanulságra, gyakorlatra valló stílusban tudatta az ügyészséggel, hogy Borbélynét megmérgezték. Még gyanút az arzénikumot, bűnösnek a férjét, Borbély Mihályt jelölte meg.

Az ügyészség vezetője, egy tapasztalt, higgadt fejű királyi ügyész kénytelennek érezte magát komolyan venni a névtelen följelentést, minthogy az egyik kezelő orvos hasonló gyanúnak adott kifejezést.

A törvényszék az ügyészség indítványára elrendelte a vizsgálatot, s a központi vizsgálóbíró néhány nap alatt kétségtelen bizonyítékot szerzett az iránt, hogy csakugyan történt mérgezés. A kórtüneteken kívül a vizsgálat is igazolta a névtelen levél állítását.

Fiatalkorú ügyész kapta kezébe az ügyet. Egy ambiciozus ember, ki mindent olvasott, amit a modern kriminológusnak elolvasni kell és lehet. Az ügyészségen nagy tüzzel magyarázta, hogy a vádhatóságnak nincs joga a névtelen levél íróját kicsinyelni és etikai okokból idegenkedni tőle.

— A névtelen levélíró — magyarázta — önkényes detektiv vagy ha úgy tetszik, kém. Mint privát, lehet róla lesújtó véleményem, de mint ügyésznek . . .

E pillanatban lépett be a központi vizsgálóbíró. Szikár, életunott ember volt, bágyadt, de igen értelmes arckifejezéssel.

— Ebben a Borbély-esetben nagy csizmadiát fogtunk, mondotta. Epp most hallgattam ki a gyanúsított férjet.

— Nos?

— Ostobaság. . . Épp oly kevésbé követte el a mérgezési kísérletet, mint én vagy. Az ambiciozus fiatal ügyész heveskedve szólt közbe:

— Honnan sejtetted ezt?

— Mindenből, ami az eddigi tényállásból kiderült. Reá nézve az asszony halála semmi előnnyel sem járhatott, de igenis károsodással. Mondom, abszurdum.

— En ebből még mit sem látok — jegyezte meg a fiatal ügyész.

— Hát akkor rossz a szemed, mondotta nagy flegmával a vizsgálóbíró.

— No-no, ne vigyük a dolgot személyes térére, — mondotta az ügyész csipősen, egyelőre nem rólam vagy rólad, hanem Borbély Mihály terheltről van szó. Az az ember, amint hallottam.

— Mit hallottál?

— A többek között, hogy valóságos kékszakál volt. A kékszakálu herceg, nem emlékszem pontosan, de azt hiszem, kilencfeleséget emésztett el. Eanálfogva egyelőre nem látom, kizártnak, hogy méltatlan utóda egy kísérletet el ne követett volna. Különben nem ez a fontos, hanem az, hogy mit vallott?

A vizsgálóbíró szokása ellenére kissé ingerült lett.

— Hogy mit mondott? Körülbelül azt, amit te, vagy én hasonló gyanu sulya alatt mondanék. Hogy nem igaz, hogy az ő lelkétől távol áll az ilyen borzasztó gondolat. Össze-vissza beszélt szegény mindent, der

Fehérvár-miniszterium létrejövele majd-nem biztosítva van. A jövő napokban ez is elvállik s hogy a válságban újabb bonyodal-maktól nem kell tartani, azt az is bizonyítja, hogy gróf Tisza István holnap Gesztre utazik s csak pünkösöd után tér vissza Budapestre.

A törvényhatóságok állásfoglalása.

Máramaroszigetről táviratozzák: Máramaros vármegye törvényhatósága báró Perényi Zsigmond főispán elnöklésével tárgyalás alá vette Heves vármegye köriratát; elintézés alá vévén Zemplén, Arad és Vas vármegyék köriratait, egy szavazat ellenében nagy lelkesedéssel elhatározta, hogy a képviselőházhoz önálló feliratot intéz. Kijelentette a törvényhatóság, hogy a törvényhozók bölcsességébe és hazaszeretetébe vetett hittel és abban a meggyőződésében, hogy midőn a haza javáról van szó, el kell tenni minden érdeknek, párt vagy egyéni és hatalmi kérdésnek is, egyet kell akarni minden magyar embernek, indítatva érzi magát arra, hogy kérje a képviselőházat, hasson oda, hogy az ország a mai veszedelmes válságból mielőbb alkotmányos utra kivezetessék. Egyszermind kimondta a törvényhatóság, hogy amint a múltban mindenkor, a nehéz megpróbáltatások idejében is kész volt nemzetiségi különbség nélkül hazafiságáról s a magyar állameszme iránt való ragaszkodásáról tanúságot tenni, úgy most is örömmel üdvözlől minden olyan törekvést, mely államiságunk kidomborítását, a magyar nemzeti nyelv és szellemnek minden téren való érvényesítését, tehát a hadseregben is, célozza. De a nemzeti célokat fokozatosan, alkotmányosan, a felséges királylyal egyetértőleg véli keresztülvieendőnek, mert békés fejlődésünk legbiztosabb alapját a nemzet és koronás király közötti egyetértésben látja. A hazifias, lendületes fölirat végső szakasza így hangzik: „Mi, akik a haza végbástyáján látjuk azokat a veszedelmeket, melyekbe a válság és törvényenkívül állapot az országot belesodorja, közvetlenül tapasztaljuk gazda-

sági életünknek pangását, a népnymort, mely annyi munkáskéznek ad vándorbotot a kezébe s jól tudjuk, hogy mennyi fontos és életbevégő belpolitikai kérdés vár megoldásra, hazafias kötelességünknek tartjuk kifejezését adni aggodalmunknak és annak az óhajtságunknak, vajha a válság megrázkódtatás nélkül véget érne.“ A határozat kihirdetése alkalmával a főispánt lelkesen megéljeneztek.

Szünet.

A Kvassay-okozta hullámok hamar lecsendesültek, és ezzel most már szünet következett be a politikában. A pártkörök kiürültek; a vidéki képviselők haza utaztak; Justh Gyula, a képviselőház elnöke már tegnap elutazott és csak a jövő esütörtökön jő haza; Darányi, a disszidensek elnöke komáromi birtokára ment és az ünnepeket is ott tölti. Tisza ma délután Gesztre utazott és csak ünnep után tér vissza Budapestre. Egy szóval, pünkösöd utánig nem történik semmi sem. Utóvégre ez nem baj; ha a bécsi uraknak nem sürgős: a nemzetnek sem az.

A főrendek mozgalmá.

A főrendek tegnapi értekezletén hozott határozat ma már testet öltött. Megírták a levelet Csáky Albin grófnak, a főrendiház elnökének, a melyben elmondják az okát annak, hogy miért kívánják a főrendiház összehívását.

Csáky Albin azonban ez idő szerint nincs a fővárosban, az ünnepek után érkezik ide s akkor fog intézkedni a főrendek leveleiben foglalt ama kérelem felett, hogy a politikai válság s a nemzet legfontosabb érdekeinek megóvása elodázhatlan szükségé teszi a főrendiház összehívását.

Képviselőválasztások.

A pápai függetlenségi és 48-as párt Prikel-pártja tegnap este alakult meg. Az alakuló ülésen 150 tagu végrehajtó-bizottságot küldöttek ki. Képviselőjelöltté egyhangulag dr. Réthe Prikel Márián pápai bencés-

tanárt jelölték. Kossuth Ferenchez üdvözlő táviratot küldöttek. — Técsőről írják, hogy ott eddig Szilágyi István főorvost, Tomka Jenő földbirtokost, Miklós Gyula ügyvédet, Barta Ferencet, Rohonyi Gyulát, Hegedüs Sándort, báró Fejérváry Gézárt és Gabányi Miklóst emlegetik képviselőjelöltek gyanánt. — Marosvásárhelyről táviratozzák: A Sándor János államtitkár lemondásával megürült I. kerületben a választás napját június 21-ére tűzte ki a központi választmány. Dr. Sebess Dénes függetlenségi programmal lépett fel. Programbeszédét pünkösöd hétfőjén mondja el. Ellenjelöltje nincs.

Tarka históriák.

Nagy Bálint cipészmeister meghalt. Hagyott hátra egy kis vagyont. Örökösei: három fia hozzáltak, hogy osztozkodjanak. A két öregebb testvér kiválogatta az értékebb holmit, azután felzölli-tották a legkisebbet:

— Hát válassz te is!

— Hát te mit kívánsz?

— Hogy mit kívánok? Csak azt kívánom: vigyen el benneteket az ördög! Mert akkor én örökök utánatok.

Elefánt Sándor, nótórius csavargót tegnap le-tartóztatta a rendőrség, Gantzmann Jakab lakását fosztotta ki.

Gantzmann és Gantzmanné nyugodtan aludták az igazak álmát, miher az asszony felébredt és hal-lotta, hogy valaki mászkál a padláson, Odaszól az urának.

— Hallod Jakab?

— Hallom! — dühögött Jakab ur nagy ál-mosan.

És megyen is kifelé egy nagy fustélylyal a kezében. Még a tornácra is hallja, hogy valaki mo-toz a padláson. Felmászik a lépcsőn, kinyitja az ajtót.

— Van idefőn valaki? — kérdi bölcsen.

— Nincsen itt senki! — hangzik a nemkü-lömben okos válasz.

— No akkor gyertünk aludni, — mondja Ja-kab és nyugodtan pihenni tére.

Másnap oszt nem győzött eleget csodálkozni

hasonló helyzetben én se tudnék okosabban, logikusabban beszélni.

— Ennélfogva, kérdezte az alügyész, te nem rendelted el az előzetes letartóztatást?

— Nem ettem bolondgombát, hangzott a kurta válasz. Van elég igazi bűnös, a judikatura ma már nem szorult mü-bönösökre.

Azzal fogta a kalapját és elment.

A vizsgálatot folytatták az ösmeretlen tettes ellen, de eredménye nem volt. A fiatal asszony már teljesen felépült, s a városban nagy sétákat tett férje karján.

Az emberek ingadoztak véleményükben. Voltak, akik még mindig hitték, hogy Borbély Mihály bűnös abban a gyilkossági kísérletben. Ezt a véleményt nem tudták volna megokolni, de makacsul ragaszkodtak hozzá. A konfuzust a névtelen levél okozta. Ha a névtelen levél írója tudta, hogy mérgezés történt, miért ne tudhatta volna, hogy ki a bűnös?

Ettől kezdve szinte járványos lett Borbély Mihály multját feszegetni, szellőztetni. Mindenki elmondotta, amit tudott. Ez a gazdag, szép, gavalérhajlamu ember keservesen meglakolt azokért a sikerekért, a miket elért.

Mentül több tudódott ki szerelmi kalandjaiból, annál jobban irigyelték és gyűlöltek. A közvélemény csakhamar így alakult ki:

— Olyan durva lelkü kéjenetől minden kitelik. Még a gonosztett is.

Es ez így tartott egy félévig. Borbély Mihály, kinek figyelmét nem kerülhette ki az embereknek idegenkedése, már azzal a

gondolattal foglalkozott, hogy elköltözik a városból.

Hirtelen nagy fordulat állott be. A meghurcolt ember beteg lett. Ugyanazok a tünetek mutatkoztak rajta, mint félévvel előbb a feleségén. Az orvosok most már könnyű szerrel állapították meg a mérgezési tüneteket, s csaknem bizonyosra vették, hogy elpusztul.

A közvélemény hamar eligazodott a dolgon. A bűnös ember, mondták, lelkiismereti furdalásoktól gyötörve magát mérgezte meg.

Legerősebb szószólója ennek a felfogásnak természetesen az ambiciózus alügyész volt. Ki is jelentette:

— Én már akkor meg voltam győződve annak az embernek a bűnösségéről, de mint-hogy a vizsgálóbíró... Hiába, pszichológia nélkül nincs sikeres bűnügyi nyomozás. Nagyon kényelmes dolog a névtelen feljelentéseket kicsinyelni, de a büntető joggyakorlat nagyon sokat köszönhet nekik... Én már akkor letartóztatnám azt az embert.

Borbély Mihály három napig vívódott a halállal. A szervezetébe jutott arzéntriokszid iszonyu pusztításokat vitt véghez. Az orvosok a csodával határosnak mondták, hogy megmenekült.

Még alig lábadozott, mikor a harmadik mérgezés történt. Borbély Mihály volt gazdasszonya magát mérgezte meg. És pedig sikeresen. Egy órai kínlás után meghalt.

Es ugyanabban az órában névtelen fel-

jelentés érkezett az ügyészséghez, hogy a gazdasszonyt Borbély Mihály mérgezte meg.

Mikor ez a levél a vizsgálóbíró kezébe került, első dolga volt összehasonlítani az első névtelen feljelentéssel, Nagyó kevés irázzakértelemmel meg lehetett állapítani, hogy a kettő egy kézből származik.

A vizsgálóbíró odatartotta a két feljelentést az ambiciózus alügyész elé.

— No, silabizáld össze, mondtotta.

Az alügyész konsternáltan nézte a két levelet.

— Nem értem az egészet...

— Nohát, kezembe adom a kulcsot, itt egy harmadik levél. Az imént szerezttem be. Az öngyilkos gazdasszonyé ki régebben szeretője volt a gazdájának.

— Lehetetlen!

— Ugyan micsoda nevetséges erkölcsi felháborodás! Te neked talán nem volt soha szeretőd? Vagy amikor volt, erkölcsi szörnyetegnek hitted magadat.

— Az ambiciózus alügyész megadta magát.

— El kell ismernem, hogy ebben a do-logban neked volt igazad.

— No látod, mondtotta a vizsgálóbíró, okos emberek vagytok ti theoretikusok, csak a bajotok, hogy könnyen felültök a szólamoknak. Te hallottad, hogy: keresd az asszonyt. Erre esküdtél. De azt nem hallottad, hogy keresd a gazdasszonyt... Ez sodort a konfuzusba...

azon, hogy az egész ruhanemű eltűnt a padlásról. Pedig senki se járt odafön.

Együtt ülnek a Vámos-Párcsi korcsmában a falu bölesei: a bíró, a pénztáros, az ellenőr meg vagy három darab esküdt. Vendégül egy vitéz katonát tisztelnek,

Mikor már nagyon sokat halgatták a katona legendás meséit, megkérdi tőle a bíró:

— Hát vitéz uram, lüene-e reám, ha úgy adódnék, hogy muszáj volna?

— Nem én!

— No ez derék. — mondja a bíró elismerőleg. — Korcsmáros! Adjon a vitéz urnak egy korsó sört!

— Hát reám lüene-e? — Kérdi a kurátor.

— Nem én!

— Pincér! Még egy pohár sört a katona urnak.

Igy kérdezte végig az egész társaság.

A vitéz katona pedig megivott vagy tíz pohár sört, míg végre a bíró megkérdezte a katonától:

— Hát oszt miért nem lüene reánk az ur?

— Hát csak azért, mert én dobos vagyok.

Nyár.

A kalandárium azt mondja: „nyár kezdete június 21.” — A tapasztalás pedig azt feleli rá: — édes jó tudákos barátom, kalandárium, elkéstem. Én már beadtam a nyarat szép Magyarországnak; júniusban senki se keresi-kérdezi a tavaszt, hanem örül a nyárnak, az erősnek, a szépségnek, a hatalmasnak, ami tele van élettel és élni vágyással, mint a szerelmes szép fiatal asszony!

Itt a nyár és vele megjött a jó meleg, ami elől, akárhogy szeretgessük, el-elbujjunk az árnyékba, ha szerét tehetjük. — Milyen jó is onnan, a szellőjárta enyhehelyről, (hátha még virágillatot is hordoz a szellő!) nézni a mindenen eláradó, szétterjedő verőfényt, a diadalmas nap mosolygását, ami kipirosít, tűzbe hoz s ellankaszt? . . . Itt a nyár s az emberek már nem bírják ki a városi fülledtséget; aki teheti, siet estefelé a zöldre; sokan már nyaralnak; — s a női toilette megkapta a jogot, hogy a „negligé” könnyűségével vetekezzék, kápráztasson, szédítsen, sejtelmekkel töltsön el és a kíváncsiságot mégis csak annyira elégítse ki, hogy annál kíváncsibbá váljék a férfiszem.

Két napja, hogy megjött a váravárt nyár és egész Debrecen képen meglátszott. Az utóán szuszogva-pufogva, mélézva lépkedtek a kövérek; látszik nyirkosodó arcukon, hogy nekik már is sok a jóból, akárki mit mond is: hál' Istennek, csakhogy nincsen fény árnyék nélkül. Az ösztövérek ellenben, a madárhusnak, akiken a meleg ki-nem fog, mert mindig hajandók rá, hogy fázkódjának: keresik az égi tüzet és boldog gyönyörűséggel főnixkednek benne.

„Be' áldott meleg van, hajh!” „Kutya meleg van, teringettel!” És végül is akárkinek van igaza: hál' Istennek csakhogy meleg van valahára; — hadd szedhesse össze magát a megsanyargatott föld, aminek a jóvoltából mindnyájan élünk, és amelynek nap adja mindenhez az erőt,

Nyár! Nyár! . . . Ez már a júniusi nyár, az ezer virággal ékes! Rózsanyilásos nyár eleje, amikor a virágkirálynő méhhez és lepkével egyformán üli csalfa nászát s ritkos csókot kap ábrándos, érzelmes, sóvárgó leánykáktól. — A kertek most kerülnek bele a tündéri pompába s a vadrózsa is most nyit javában odakint a csöndes dombocon, a széljárta lankákon, ahol koszoruba hajló virágos vesszejével integet és hívogatja az egész világot.

Ezt teszi a június, a nyár eleje, a meleg; az isteni nap, ami a nyárnak ad magából legtöbbet.

Szóval forrón tűz le a nap — de azért nincs holt szezon. Debrecen közönsége nyáron még vidámabb, mint a farsang idején. Sok mulatság kínálkozik, csak a színház kör-

nyéke néptelenedik el, mint más városokban is.

Az orfeum a Bika szállodában fejti ki a kulturmissziót. A chansonetek és kosztümművésznők egész sora versenyez a könnyen hevülő közönség kegyeiért.

A nyári helyiségek zsufolásig telnek meg a szolidabb szórakozásokra vágyakozók, a nagyerdei faszorból hallgatják a katonabandát.

A kánikulai mulatságok között nem utolsó a cirkusz. Diszes ponyvasátorban ütött tanyát a vásártéren és rendkívül érdekes és szórakoztató műsora van. Szóval vidám nyarunk van. Csak olyan nagy por ne volna.

H I R E K.

Fölhívás előfizetésre.

Modern és változatos lapot igyekszünk a közönség kezébe adni, de e hivatásunknak csak úgy felelhetünk meg, ha a közönség bennünket pártfogol, támogat. Munkánkkal igyekszünk erre mindig méltóvá lenni.

A „Debrecen” naponta már a kora délutáni órákban a közönség kezében van és így az összes fővárosi lapokat majdnem teljes nappal megelőzi. A vidéken már a hajnali órákban olvashatják azokat a fontos politikai és külföldi eseményeket, melyeket a fővárosi lapokban csak késő délután, vagy este, és változatos tartalma részletes távirati- és telefontudósítást közöl naponta az országházban történő tárgyalásokról, a főváros és ország minden vidékének fontosabb eseményéről.

A vidék néhány elsőrendű napilapjával egyetemben külön fővárosi szerkesztőséget tartunk fenn, amely a modern gyors hírszolgálat minden kívánságát hűségesen kielégíti. Ezenkívül úgy szerveztük a vidéki tudósítást, hogy vármegyénk minden pontján vannak megbízható levelezőink.

A mai naptól kezdve új előfizetést nyitunk lapunkra. A

„DEBRECEN”

politikai napilap

előfizetési ára:

Helyben:

Egész évre 12 korona.

Fél „ 6 „

Negyed „ 3 „

Egy óra 1 „

Egyes szám ára 4 fillér.

Vidéken:

Egész évre 18 korona.

Fél „ 9 „

Negyed „ 4 „ 50 fillér.

Egy óra 1 „ 50 „

Egyes szám ára 6 fillér.

A függetlenségi érzelmű polgárok szives támogatását kéri

hazafias tisztelettel

A „DEBRECEN”

politikai napilap

szerkesztősége és kiadóhivatala.

— A koronázás évfordulója. Nehány évvel ezelőtt még nagy ünnep volt június nyolcadika. A szívekbe öröm és megelégedés költözött annak nyomán, hogy 67-ben kibékült nemzetével a király. A magyar nép gondolatvilágában a király-fogalom talán soha ki nem irtható, mély gyökeret vert. Voltak nagy és dicső királyaink, akik a magyar szent korona jellegét testesítették meg és a szívekbe mélyeséges loyaltitást, földöntúli

áhitatos szeretetet és imádatot költöztettek be. A legelső magyar ember . . . a király . . .! Néhány év óta ez a koronázási évforduló mintha elhomályosult volna. A áhitatot kinzó türelmetlenség és égő vágyakozás váltotta fel és mintha a templomok harangjai nem zúgnának ma má olyan erőcesen, mint régente. Változnak az idők! A nemzetnek ma jogaiért és törvényekbe kebelezett igazságaiért kell küzdenie — a trón előtt. — Csoda-e, ha ennek közepete elhomályosul szívében az érzés — a kormányzasi évforduló közjogi jelentősége iránt?

— A mentő egyesület ügyében Domahidy Elemér főispán ma küldi szét a f. hó 13-án d. u. 4 kor a városháza nagytermében tartandó értekezletre a meghívókat. Ugy tudjuk, hogy dr. Burger Péter az előkészítő munkálatokkal is teljesen elkészült, melyekről kimerítő jelentést tesz majd az értekezleten. Munkálata alapján az értekezlet által kiküldendő nagy szervező bizottság haladéktalanul hozzá láthat az alap és taggyűjtéshez, nemkülönben tárgyalhatja a szintén kész alapszabály tervezetét és a felállítandó mentő állomás tervezetét is. Kétséget sem szenved, hogy az értekezlet látogatott lesz és örömmel fog a teendő javaslatokhoz hozzá járulni, valamint az is kétségtelen, hogy a nagy szervező-bizottságban ki-ki szívesen vállal majd feladatot és így rövid időn létesülni fog a rég várt fájdalommal nélkülözött mentő intézmény városunkban. Hihető is itt, hogy a mentő egyesület, mint tekintélyes erkölcsi testület fog annyit sullyal bírni, hogy a mentés céljaira szükséges anyagi és szellemi erőket előteremthesse akkor pedig mindanyunk hálás elismerését érdemli.

— Tolnay Kornél fogadtatása. A ma déli gyorsvonattal érkezethaza csaknem két hónapi távollét után Tolnay Kornél, a debreceni üzletvezetőség feje. A kormány megbízásából részt vett az amerikai vasúti kongresszuson, ahol kiváló tudásával a legmegnyerőbben képviselte a magyar államot. Fogadtatására megjelentek az összes vasutasok. A viszontlátás rendkívül szívélyes és meleg volt. A városi tanács nevében a szerencsés visszaérkezés fölött való jókívánalmakat Vecsey Imre főjegyző adta át a fogadtatás folytán kissé meghatott üzletvezetőnek.

— Választmányi ülés a „Csokonai-kör” választmánya 1905. évi június hó 9-ik napján pénteken d. u. 5 órakor a kollegium kis tanácstermében választmányi ülést tart. Tárgyak: 1. Jelentés a százados emlékünnepről. 2. Folyó ügyek. 3. A közgyűlés előkészítése.

— Természettudósok a Hortobágyon. Néhány nap mulva kezdi meg üléseit Bécsben a természetbuvárok nemzetközi kongresszusa. A természettudósok azzal az óhajjal fordultak a m. kir. természettudományi társulathoz, hogy nyújtsanak módot a kongresszus tagjainak Magyarországra nemely, botanikai szempontból kiváló vidékének megtekintésére. Ennek alapján a m. kir. természettudományi társulat öt napos tanulmányutra meghívta kongresszus tagjait s a tanulmányut helyei között elsőnek megjelölte a Hortobágyot. A természettudományi társulat most arra kéri a városi tanácsot, hogy a város öket valami módon a tanulmányut sikeressége szempontjából támogassa. A város tanácsa mai ülésében foglalkozott a kérelemmel és úgy határozott, hogy a Hortobágy megtekintésére jövő kongresszusi tagokat örömmel látja vendégül s a kirándulásba beveszi a Hortobágyon kívül a gazdasági tanintézetet és a Nagy-erdőt is. A botaniku-

sok között megjelennek ha akadályozva nem lesznek, a tanács tagjai is teljes számmal. A kirándulás időpontja még nincs pontosan megállapítva; valószínűleg e hó 20-25-ike között jönnek a természetbúvárok.

— **A Boeszkai kert megnyitása.** Holnap este ünnepélyesen megnyitják a Boeszkai kertet. A Boeszkai-társaság szép számú vendégsereget hívott össze, hogy nekik a Boeszkai-kertet, a ligetet bemutassa. A kimenelel a délutáni vonattal lesz. A Boeszkai-kertbe való kirándulás megérdemli minden bizonynyal a fáradságot, mert szépség tekintetében versenyez a Nagy-erdővel azzal a különbséggel, hogy ott nincs olyan nagy por, mint a Nagyerdőn.

— **Kneisel A. tanár hangversenye.** Végig járta a művészetnek idegrontó iskoláját s még sem vált idegessé, midőn pianissimoira tegnap hivatlanul és zavarólag belevegült a félig lecsavart gázlámpának állati bögésszerű dudálása. Megette kenyere javát s mégis megbirkozik a naponkénti utazás és látogatások nyugóval. Midőn még ezeket ki sem heverhette óra áll a dobogóra s két óra hosszat egy maga tölti ki az egész műsört. És milyen műsört? Tartini, Wienyavszky, Beethoven, Sarasate, Paganini és a többi illusztris szerzőknek olyan alkotásait, melyek közül más művészek egy estve kettőnek, háromnak a nehézségével szoknak szembe szállani. Ő tizet, tizenkettőt eljátszik egy este s miképen!

A műsor első számánál még észrevenni véltük a kényeztetéshez szokott művészek pártoláshány miatti lehangoltságát. De a kedvetlenséget elűzték a hallgatók lelkes tapsai. Csakhamar visszafoglalta a maga helyét ihlettsége, majd tüzes temperamentuma is. Már a Beethoven hangversenyét, a cadenzióbói végig bensőséggel interpretálta. Vonója alatt a Bach airje csodálatos melegséggel szólalt meg. A műsornak többi számait pedig mindvégig fokozódó nagyobb érzéssel meg is toldotta. De a Paganini nehézségeit könnyű szerrel legyőző nagy mester iránti lelkesedés valóságos rajongássá vált, midőn Kneisel A. a két órán át tartó s fárasztó műsört lankadatlan frissességgel legyőzve, a Bazzini „Ronde des lutins“-jével fejezte be, melynek staccato volant-jait mondhatni páratlan bravúrral pergette le.

Sokat vesztek a műbarátok, kik e hangversenyről elmaradtak. Nem győzzük figyelmükbe ajánlani a nagybecsű művészi élvezetet, melyet Kneisel A. tanár kilátásba helyezett azon ígéretével, hogy az őszön visszatér tiz éves leánykája kíséretében kinek mint zongora játékos csodagyermeknek a hírével már négy év óta tele vannak.

— ni. —

— **A városházán** ma délelőtt a polgármester elnöklete alatt tanácsülés volt, amelyen folyó ügyeket intéztek el.

— **Polgári körnek** folyó hó 17-én tartandó táncvigalmára a meghívók elküldettek. Noha a rendezőség a meghívók címzésénél a legnagyobb körültekintéssel járt el, mégis megtörténhetett, hogy valaki tévedésből nem kapott. A rendezőség ezuton is felkéri mindazon érdeklődőket, akik tévedésből meghívót nem kaptak volna, de arra igényt tartanak, forduljanak a kör helyiségébe (Piac-u. Vecsey Zoltán ház.) ahol készséggel fog névre szóló meghívó kiállítani.

— **Az olajútó telep szabályozása.** Minden időben felszínre kerülő tengeri kigyó az olajútó telep szabályozása. Már 1839-ben felmerült az eszme erre vonatkozólag és ma, 1905-ben még mindig csak ott tartunk, hogy

szabályozni akarják. Ez a terület a Kossuth utcai temető mögött fekszik s egykoron a régi jó időkben olajat ütöttek ott. Acél Géza főmérnök betérjett most a tanácshoz a szabályozási tervet. Eszerint a terület 19 telekre volna felosztandó, s a telkek négyszög-ölenként négy korona kikiáltási ár mellett volnának nyilvános árverés alá bocsátva. Miután az első lépés a szabályozásra, meg van téve, minden valószínűség szerint eltűnik az olajútó mai képe 1971-ben.

— **A debreceni izr. hitközség** 1905. június hó 11-én, vasárnap d. e. 10 órakor a hitközség nagy termében (József kir. hercegutca 26., emelet) közgyűlést tart. Tárgyszorlat: 1. Jegyzőkönyv-hi esletők kiküldése. 2. Az új szervezeti szabályzatot a képviselőtestület által eszközölt és a tulajdonon felforolt módosítások elfogadása, vagy visszavetése feletti határozathozatal. 3. Az adófelszámolási bizottságba 3 rendes és 3 póttag választása.

— **A kórházi szénfogyasztás.** Tudvalevőleg a magyar gyáriparosok szövetségének debreceni fiókja kérvényt adott be a városi tanácshoz, amelyben azt a sérelmet kérte orvosolni, hogy a kórházaknál az árlejtés csupán porosz szénre történt. Miután a tanács a kérvény elbírálására nem tartotta magát illetékesnek, a beadványt áttette a kórház főorvosához azzal, hogy véleményes jelentését mielőbb terjessze be a kórházi bizottsághoz.

— **Az izr. hitközségi tagok figyelmébe.** Értesítettnek a t. tagok, hogy a ma este beálló Pünkösdi ünnep alkalmából a Deák Ferenc-utcai templomban az istentisztelet következő időben fog kezdődni és pedig: ma csütörtökön este fél 8 órakor, holnap pénteken d. e. 9 órakor és este fél 8 órakor, szombaton „Mazkirral“ egybekötött „Haskomah“, reggel fél 7 órakor, d. e. 9 órakor a „főmazkir“ és az ezt megelőző magyar hitkönyvet d. e. fél 11 órakor, a délutáni istentisztelet kezdete 4 órakor. Köznapokon további rendelkezésig reggel 6 órakor és este fél 8 órakor.

— **Pozsony város halála.** Tudvalevő, hogy boldogult Fadrusz János szobrászművész Pozsony városának szülötte. Most a város szép jelét adta kegyeletének és haláljának, amelyel nagy fiának tartozik. A képviselőtestület tegnapi közgyűlésén ugyanis elhatározták, hogy Fadrusz özvegyétől a művész hagyatékából megvásárolnak két szobrot: a farkasokkal küzdő Toldit és a Mária Terézia emlékmű karrarai márványból való eredeti modeljét. A közgyűlés azonban nemcsak a gyászoló özvegy anyagi gondján óhajtott segíteni, hanem Fadrusz János agg édesanyján is, aktnek élete fogyatáig ezerkét-száz koronát szavazott meg.

— **Szociálisták felvonulása.** A szociálisták május 1-én annak dacára, hogy az illetékes hatóságok azt nem engedélyezték, felvonulást rendeztek, a Petőfi-térről indulva, s a Piac-utcaig vonultak végig a szokásos külsőségekkel. A rendőrség kinyomozta, hogy kik voltak azok, a kik a menetet engedelmem nélkül rendezték, s ennek alapján Gaál István és társait 50-200 koronáig terjedő pénzbüntetésre ítélte, nem fizetés esetén megfelelő időtartamu elzárásra. Gaál Istvánék a rendőrfőkapitányság határozata ellen felebeztek a városi tanácshoz. A felebbezésekkel a mai tanácsülés foglalkozott, s indokainál fogva megerősítette a főkapitány határozatát.

— **Pályázat hóhéri állásra.** Egy morva törvényszékhez, a brünni lapok közlése szerint a következő kérvény érkezett:

„Kérem elnök ur, legyen oly kegyes felvilágosítani, vajjon kaphatnék-e valahol egy olyan hóhéri állást, amely évente 3000

forintot jövedelmez és ahol havonta előre fizetnek. — Ilyen állást szívesen elfogadnék, de ha egészségemnek ártana, úgy kikötöm, hogy nyomban távozhassak. Legjobban szeretném, ha az elítélteket jelenlegi tartózkodási helyemre szállítanák, mivel szembajomnak ártalmára van az utazás. Ez esetben egész Ausztriában a halálraítélteket kivégezhetném: végül legfeljebb egy havi felmondási időt kérek az esetre, ha az állás nékem esetleg nem tetszik.

Arról nem szól a h iradás, hogy az elnök mit válaszolt az ajánlásra.

x **Balassa-féle** valódi *Ugorka-tej* a leghatásosabb szépitőszert, mely mint a tapasztalat bizonyítja, minden hölgynek nélkülözhetlen. Pár nap alatt 2-3-szori bekenés után kisimítja, finomítja az arc bőrt és teljesen eltávolítja a szőrt, bőrfoltokat, pattanást, mitesszert stb. arcisztátlanságot a nélkül, hogy a bőrnek ártalmára volna. Üvegje 2 kor. Hozzá ugorkaszappan 1 kor, puder 1 kor. 20 f., és 2 kor. Balassa K. gyógyszer-tárában, Budapest, Erzsébetfalva. Postai szétküldés naponta.

x **Üzleti könyvek** félárban. Cim a kiadóhivatalban.

x **500 drb.** minta érték nélküli zacskó félárban eladó. Cim a kiadóhivatalban.

x **Valódi panamakalapok** darabja 5 és 6 Korona, **legszebb turista s tenis ingek** 4-5 és 6 Korona Feketésnél.

x **Használja** a híres Hajdusági pedrót. Egy doboz 50 fillér. Kapható **Grosz Nagy Ferenc** gyógyszerésznél Debrecen, Kossuth-utca **Arany-egyszarva** gyógyszer-tár.

TÁVIRATOK.

Politikai helyzet.

Budapest, június 8. A politikai válság dolgában ma sem történt semmi. A budai Mátyás-templomban ünneplik a koronázás évfordulóját, ünnepi istentisztelet van azokban a miseruhákban, a melyekben a koronázáskor a misét szolgáltatták.

A norvég forradalom.

Stockholm, június 8. A lapok konstatálják, hogy Norvégiában kiütött a forradalom. Christiniában a forradalmárokat nagy ovációkban részesítették, az asszonyok virágokat szórtak elejükhöz és mindenütt nagy lelkesedéssel fogadták őket. A katonai zenekar a nemzeti himnust játszotta. *Oszkár* svéd király ma államtanácsot tartott, amelyen az összes dán miniszterek részt vettek.

Orosz-japán háború.

London, június 8. A Reuter ügynökség jelenti, hogy a Carszkoje-Szelóban ma miniszter tanács volt, a melynek eredményképpen a washingtoni és párizsi orosz nagyköveteket utasították, hogy adjanak információkat a japánok békefeltételeire vonatkozólag.

Washington, június 8. Roosevelt elnök ma tárgyalt az orosz nagykövettel. Ugy látszik, hogy a kelet-ázsiai háborúnak békés uton való megszüntetésében a nagyhatalmak fáradoznak. Köztük legjobban az Egyesült Államok.

Pétervár, június 8. Roszdesztvenszki június 6-iki kelettel táviratot küldött a cárnak, amely a következőleg hangzik: Huszonhetedikén délután fél 2 órakor ütköztünk össze 12 nagy japán hadihajóval és 12 cirkálójával, fél 3 órakor az ütközet hevében a fővezérséget áthelyeztük a Szuvarovról a Grinin torpedó-zuzóra. A Grinin már az elsüllyedt Nikolai-hajó legénysége is ott volt; később a fővezérséget Nebogatov vette át a Bjedovinon; május 28-án este a Gvininnel együtt fogságba jutottam.

REGÉNY-CSARNOK.

Apáca és kegyencső.

Regény a bécsi életből.

Magyarosította: Szabó Antal.

18

„Engem az ilyen titkok nem érdekelnék“.

„Talán érdekelné önt egy, a melyet szeretnék is önnek közölni, de szavam adtam, hogy hallgatók, s szavam meg kell tartanom, bár szeretném a titkot kifecsegni. Azonban engedje meg ön, hogy néhány kérdést intézzek önhöz. Nemde kitaláltam, ön Still Antal, gyáros?“

„Mindenesetre“.

„S Bienenfeld ur egyik leánya jegyese önnök?“

„Igen Bienenfeld ur idősebb leánya jegyese“.

„És ezen két nővér kocszított el az imént Erlenstein bankár fogatán?“

„A tyjok kíséretében, kit Erlenstein házaiban az adminisztratori hivattal tisztelt meg“.

„Hahaha, azt mondanám, hogy államesiny ez, ha oly csunya dolog rem lenne“.

„Istenem, mit jelentsen ez?“

„Azt jelenti, hogy önnek vagy el kell felejtetni menyasszonyát, vagy készülődnie kell, hogy e két leányt egy vampyr ellen megvédelmezni, ha csak azt nem akarja, — hogy egyik vagy másik leány áldozatul essék“.

„Szörnyűség! Az isten szerelmére kérem önt...“

„Látogasson meg ön. Az operaszínház kapusánál fogja ön tudni lakásomat; szövetkezni akarok önrel azon pokoli szellem ellen, ki előtt pénzes zsákján kívül semmi szent sincs a földön. De épen ezen pénzes zsák teszi őt hatalmasná, ennél fogva gyorsan, de vigyázva kell működnünk, ha el akarjuk rontani a szivtelen férfi gonosz játékát. A viszontlátásig! Tudasson ön velem mindent, a mit a Bienenfeld családról megtud. Ön bizhatik bennem, mert a mily állhatatlan vagyok a szerelemben, oly állhatatos vagyok a barátságban“.

A szép sylphid elbegett, s az ifju utólszor ment fel a kis szerény lakásba, — melybe oly sokszor oly vidáman lépett be, s melyet ma oly szomorúan kellett elhagyni.

Éva leánya.

A Bienenfeld család aztsem tudta, hova lépjenek, a mint a teljhatalmazott a gyönyörű szönyegekkel bevont lakásba bevette őket.

A szép, faragványos butorok, a magas tükrök az aranyos grevidonok, a chaise longuek és ottománok, mint oly rendkívüli hatást gyakoroltak a leánykákra, hogy azok nem győzték e pompát eléggé bámulni. Az öreg Bienenfeld ott állott kopott kabátjában, s elégtétlenül rázta agg fejét, mert idegennek és elfogódottnak érezte magát e fejlődési szobákban.

Félt a dölyf ördögétől, s reszkettett gyermekeiért, mert tudta, hogy a fényűzés és a túlbőség az ifju egyszerű szívre veszélyesek lehetnek.

„Engem elvakít ezen fény“, mondá a teljhatalmazotthoz, ki gyönyörködni látszott a két leány gyermekes örömein. „Igen hálás lennék a bankár ur iránt, ha kisebb és szerényebb lakást rendelne számomra.“

„Mióta ezen ház fenn áll, az inspector mindig ezen lakásban lakott“, volt a felelet, s a bankár ur minden hivatalnoknak kötelességévé teszi megtartani a házi rendet“.

„De érzékelen kőnek kár oly drága foglaltványt adni. Látssa ön uram, mi majdnem úgy vesszük ki magunkat ezen házban, mint koldusok“.

„Ah, ön engem most a házi-rend egy új pontjára emlékeztet. Házunknál minden újonnan belépő hivatalnok számára, hogy

legégetőbb szükségét fedezhesse, megfelelő összeg pénz utalványoztatik előlegül. Az ön is készen áll, s azt ön bármikor, tetszés szerint törlesztheti“.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Mezőgazdasági kiállítás Nagyenyeden. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, Az Erdélyi Gazdasági Egyesület és az Alsófehérmegyei Gazdasági Egyesület folyó évi szeptember hó 30-tól október hó 2-ig Nagyenyeden mezőgazdasági kiállítást rendeznek, amelyen befognak mutatni első sorban gazdasági gépeket és eszközöket, továbbá különféle mezőgazdasági terményeket. A kiállítás bejelentési határidejét augusztus hó 10-re tűzte ki a rendező bizottság. Gépeket és eszközöket az Erdélyi Gazdasági Egyesületnél Kolozsvárott, terményeket Gálffy János vincellérképző-intézeti igazgatónál Nagyenyeden kell bejelenteni. A kiállításra a földművelésügyi miniszter több pénz- és elismerő díjat tűzött ki, de ezenkívül lesznek egyesületi díjak is; díjazni úgy mezőgazdasági terményeket, mint pedig gépeket és eszközöket fognak. A kiállítási tárgyakat legkésőbb szeptember 30-ig a helyszínre kell szállítani. — Kolozsvárról jelentik, hogy a kiállítás egyike lesz a nagyobb szabásúaknak Erdély összes nagyobb gazdáit, főleg a gazdasági egyesületek nagyban készülődnek arra, hogy a Királyhágón tuli rész mezőgazdaságot méltóan bemutassák az érdeklődőknek. A kiállításra Nagy-Enyeg várossa az ottani sétateret s az azon levő nagy mulató csarnokot engedte át.

A vetések állása Németországban.

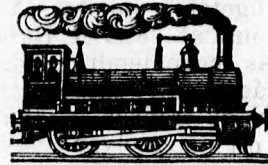
A német es. statisztikai hivatal által kiadott hivatalos jelentés a következőket mondja: Az időjárás április második felében is hűvös és esős volt, május elején azonban tartós száraz idő állott be erős, leginkább keleti széllel. Egyes napokat kivéve az idő boros maradt, az éjjeli fagyok is gyakoriak voltak. Május második hetében egyes vidékeken nagyobb mérvű esőzés állott be, mely helyenkint felhőszakadás jellegével bírt, másuti pedig a jég okozott tetemes kárt a mezőgazdaságban. A hűvös, esős áprilisi időjárás a tavasziak vetését nagyon hátráltatta a növényzet fejlődését. Mindamellet az összes mezői termények a vörös here kivételével kielégítő állást mutatnak. Több helyről a kártékony rovarok pusztításáról és a gyom elhatalmosodásáról is érkeznek panaszok. A téli fagyok következtében kiszáradt vetésterület aránylag csekély. A tavaszi kalászosok a késői vetés folytán még csak részben keltek ki és gyengén fejlődnek. A burgonya nagyobb részben még nem kelt ki, sok helyen még el sem vetették. A vörös here és lucerna egyes délnémet államokat kivéve, ahol a takarmánynövények általában jól fejlődtek, gyenge állást mutatnak. Szárazság, hideg, erős szelek és éjjeli fagyok főleg a vörös herére nagy hátránnyal voltak. A rétek általában valamivel javultak, a fűnövények azonban mind a mellett sem kielégítő.

A budapest-kőbányai sortéskereskedelmi csarnok jelentése.

1905. június 8.

A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű. Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) 134—135 fillérig. Öreg közép (páronként 300—400 kgr-ig terjedő súlyban) — fillérig. Fialat nehéz (páronként 390 kilogramm felüli súlyban) 143—144 fillérig. Fialat közép (páronként 261—320 kilogramm terjedő súlyban) 142—143 fillérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 142—143 fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 240—280 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — III. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) 143—144 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 142—143 fillérig. Könnyű (páron-

kint 240 kilogramm terjedő súlyban) 140—141 fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachl): Nehéz (páronként 240 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) 136—137 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 135—136 fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 132—133 fillérig. A hízott sertés üzletirányzata tartott.

MAGYAR

állam vasutak

menetrendje

1905. május hó 1-től.

Debrecenből indul:		óra	perc	
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	46	
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel	8	57	
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	3	30	
Budapest — Nagyvárad felé —	este	13	05	
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—	
Csak Szatmár (gyorsvonat) —	d. u.	6	55	
Csak Szatmár (teher v. sz. sz.) —	este	8	24	
Szatmár — M.-Sziget f. (gyorsv.) —	d. u.	12	11	
Miskolc — Kassa felé — — —	reggel	8	13	
Miskolc — Kassa felé — — —	este	7	17	
Szerencs — S.-A.-Ujhely-Kassa f	d. u.	4	36	
	m. á. vasutól	reggel	5	35
	vásártérrel —	reggel	5	44
	d. e.	8	09	
H.-Böszörmény	vásártérrel —	d. e.	8	16
E.-Sz.-Mihály	m. á. vasutól	d. u.	11	11
felé	vásártérrel —	d. u.	11	20
	m. á. vasutól	d. u.	4	41
	vásártérrel —	d. u.	4	54
	este	7	—	
	m. á. vasutól	este	7	07
	vásártérrel —	este	7	16
F.-Abony felé m. á. vasutól	reggel	4	35	
F.-Abony felé vásártérrel —	reggel	4	36	
O.-Kócs — Polgár felé m. á. v.-től	d. u.	4	56	
O.-Kócs — Polgár felé vásártérrel	d. u.	5	16	
Derecske — Nagy-Léta felé —	reggel	9	35	
Derecske — Nagy-Léta felé —	d. u.	4	51	
Bpestre érkezik:				
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50	
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40	
Az este 10 ó. 31.-kor ind. sz. v.	reggel	5	45	
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35	
Budapestről Debrecenbe indul:				
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7	25	
A d. u. 3 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9	—	
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2	35	
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	—	
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9	15	
Debrecenbe érkezik:				
Budapest felől (sznmélyvenat)	d. u.	3	29	
Budapest — Nagyvárad f. gyorsv.	este	6	40	
Budapest — Nagyvárad felől —	éjjel	2	24	
Budapest — Nagyvárad felől —	d. u.	3	29	
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7	46	
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	57	
Szatmár — M.-Szegedről — —	d. e.	4	31	
Csak M.-Szigetről (gyorsvonat)	d. u.	10	11	
Csak M.-Szigetről — — —	este	6	43	
Szatmár felől — — —	este	8	04	
Kassa — Miskolc felől — — —	d. e.	8	19	
Kassa — S.-A.-Ujhely-Szerencs	este	11	31	
	vásártérre —	reggel	7	33
	mávasuthoz	d. e.	7	40
B.-Sz.-Mihály	vásártérre —	este	6	22
H.-Böszörmény	mávasuthoz	este	6	23
felől	vásártérre —	d. u.	3	29
	mávasuthoz	d. u.	3	35
F.-Abony felől vásártérre —	d. u.	7	44	
F.-Abony felől m. á. vasuthoz	d. u.	7	54	
O.-Kócs — Polgár felől vás. tér.	reggel	5	25	
O.-Kócs — Polgár felől máv.-hoz	reggel	5	35	
Derecske — Nagy-Léta felől —	reggel	7	15	
Derecske — Nagy-Léta felől —	d. u.	3	13	

Óriási szövetvásár

nagyban és kicsinyben!

Csak tavaszi és nyári divatujdonosságok!

Legjobb minőség! Legolcsóbb árak!

Kérje saját érdekébe a cégem nagy mintagyűjteményét!

Ez a legszebb szövetek és mosóárak óriási választékát mutatja be.

Mintagyűjteményemet ingyen és bérmentve küldöm, ha kéri tőlem és megjegyzí, hogy olcsó vagy pedig finomabb drága szövetekből óhajt-e mintákat?

Siessen tehát, hogy mintakérését idejekorán megkapjam!

WEINER MATYÁS

női divatruháza

Budapest, Andrassy-ut 3.

Képviselet

magyar anya nyelvűt keres egy nagy szövetségár. Szakismeret és kiterjedt ismerettség szükséges.

Ajánlatok: W. W. 3303 jelige alatt Mosse Rudolf, hirdetési irodájához

BÉCS I.

Sekertstrasse 2.

Csehországban az égeri

BARENTHÉR-féle SZÖNYEGGYÁR FELSZLOTT,

árakészletét megvettük és

rendkívül olcsó áron

árusítjuk el.

Tapestry futó szőnyeg 85 kr

Velvet nyírott „ „ 1 frt 75 „

200/300 cm. Tapestry „ 13 „ 50 „

Egy teljes Szőnyeg-

behuzat dívánra 9 „ 50 „

Bosznay F. és Társa

szőnyegháza

Debrecen, Kossuth-utca 5.

Angelotti mulató

az Arany Bikában.

Uj! Uj! THUARK!!! Uj! Uj!

Fenomenális gentleman joungeur.

La Belle Morenitta

I. rendű szépség, spanyol táncosnő.

A Busson csoport

!! Egy ló felemelése foggal !!

Előkészületben: „Válás atörvényszék előtt“ és a „Kettős könyvelő“.

A Dr. BORSOS-FÉLE

HAJSZESZ

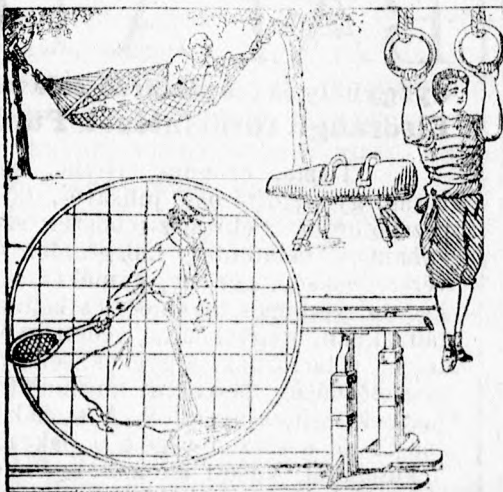
teljesen ártalmatlan növényi anyagokból készülő hajerősítő, mely kiváló eredménnyel használható úgy a hajhullás vagy a hajvégek megtörése és széthasadozása, mint a fej elkörpasodása vagy a haj molyosodása ellen.

A haj növést előmozdítja. Legjobb óvszer a hajbetegségek ellen. Sem a fejbőrt, sem az ágy nem piszkolja. — Hatása biztos!

Egy üveg dr. Borsos-féle HAJSZESZ ára 1 korona. — Kettős (nagy) üveg 2 korona.

Készítő hely:

MIHALOVITS J. gyógyszerháza Debrecen.

Alapított 1878. Telefon 15-56.

Valódi angol

Tennis-játék,

tornaeszköz, függőágy, kerítőháló, tekejáték, zsák, ponyva és fehér kenderkötél legolcsóbb megbízható beszerzési forrása.

Seffer Antal

sport-eszközök és kötélgyártó-telep

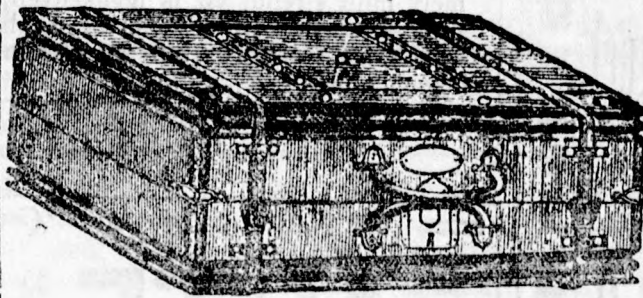
BUDAPEST,

IV., Károly-utca, boltsz. 12.

(Központi városi ház épülete) a Hajó-utcaival szembe.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Miklós né és Társa

bőrönd (koffer) gyára, Debrecen, Piac-u. 26, a nagytözsde mellett.

Mindeféle bőrönd (koffer) és táska javításokat olcsón, szakszertűen és pontosan eszközölünk, nagyraktárt tartunk saját gyártmányú kofferekből, utazó táskákból, a legolcsóbb árak mellett. Megrendeléseket méret után is készítünk.

Idegbetegeknek

ajánljuk a 20 év óta fennálló és neves ideggyógyászok által mint kitűnő gyógymódot tartalmazó

Idegbetegségekről és Gutaütésről szóló röpiratot

WEISZMANN ROMAN-tól, mely röpirat immár a 20-ik kiadást érte el.

A röpirat az „EGYSZARVU“-hoz címzett gyógyszerháza DEBRECENBEN kapható.

32 éves

intelligens és esinos, vagyonos keresztény budapesti gyógyszerész tulajdonos barátom **nejéül** oly 18—24 éves esinos és jól nevelt urhölgyet óhajtanék találni, ki 30—40 ezer forint hozománynyal rendelkezik. Hozomány biztosítva marad. Cim a kiadóhivatalban.

Permetezéshez legtokéletesebb és legolcsóbb az ország szerinte elősmert, legjobb 8 versenyen első díjjal kitüntetett a **Vöréb István** által Debrecen Május 1-től 1. ker. Szappanos-u. 10. szám, saját, házában gyártott pótszabadalmazott „**Sugár**” permetező. Permetezőket tökéletes javítás és átalakítás végett elfogadok. Árjegyzéket ingyen, bérmentve.

Megerkeztek !!

a tavaszi idényre a legújabb

Női divatszövetek,

Gyapjú és bordúros De-

lalnek 50 krtól feljebb,

Bluse selymek,

Divatos ruhadíszek, Csi-

lkek, szalagok és belés-

áruk

Szabó Lajos Fiai cégnél

Debrecen, Rózsatér.

Naponta friss érkezésű uradalmi tea-vaj kapható

Kertész Miklós

fűszer és osemego üzletében,

Csapó-utca és kenyér piac

sarkán.

Megbízható cégek

Killer Ede egyedüli gőzerőre berendezett butorgyár, Debrecen.

Kun Márton kötszer-, keztü-, pipere- és kézműáru-üzlete Debrecen, **Piac-utca 12. szám** (Stenczinger-ház) megnyílik június hó 1-én.

Fényképészeti cikkek gyári árban a **Schwartz**-féle pipaüzletben kaphatók.

Krausz Gyula kézi munka, rövidáru és előnyomda üzlete Debrecen, **Kossuth-utca 15. szám.**

Sirkövek legolcsóbban kaphatók a **Debreceni kőipar vállalatnál** Piac-utca 56.

BALATONFÜRED.

Gyógyhely és tengerfürdő Zalavármegyében. Posta, távirda és telefon helyben. Elsőrangú fürdőintézet. Fürdőidény május 28-tól szeptember végéig.

Tiszta, ózondus, enyhe, egyenletes tóparti levegő, égvényes, sós, szénsavas, vasas gyógyforrások, juhsavó-, tej- és szőlőra. — Masszás. — Szénsavas meleg pezsgőfürdők Schwartz-rendszer szerint. — Szénsavas hidegfürdők, Gőzfürdő, zuhanyok, balatontavi hidegfürdők és uszodák. Orvosi tekintélyek által igen ajánlva: vérszegénység, görvély, gümőkór, esuz, köszvény, légzőszervek hurutos bántalmái, rekedtség, verköpés, gyomor- és bélhurut, máj- és lép-verbőrség, női bajok és idegbántalmakban. Hegyek által védett gyönyörű fekvés, diszes és célszerű berendezésű gyógyterem, sétacsarnok, árgykos sétányok, lombos park, fenyves liget, térszene, naponta színelőadások, hetenkint táncmulatság élvezetes kirándulások, séta esolnokázás. Elegáns lakások, esinos nyaralók. A szobák ára 80 fillértől 10 koronáig. Június 16-ig és augusztus 21-től a szezon végéig a lakások 30%-al olcsóbbak. Napi ellátás személyenkint 4 koronától, Vasúti állomások: Siófok és Veszprém. Siófokról gőzhajón 1 óra. Veszprémtől bérkocsin 1 1/2 óra. Vasúti szezonjegyek 33 1/3%-os kedvezményvel, menettérítéssel 3 napi érvényességgel féláron kaphatók. A fürdőintézet rendelő főorvosa: **Dr. Euray István**, kir. tanácsos. Lakásmegrendelések, előleg beküldése mellett. **Lingl Valerián** fürdőigazgatóhoz intézendők Balatonfüredre. A balatonfüredi ásványviznek, mely mint étrendi víz is igenkedvelt, főraktárosa: **Edeskutya L.**, udvari ásványvizszállító **Budapestben**. Ezenkívül kapható a balatonfüredi kutkezelősnél, **Szemerey Jánosnál** Veszprémben és **Simon Györgynél** Székesfehérvárott. Prospektussal a fürdőigazgatóság.

Magyar orvosok! Csak magyar fürdőt ajánljatok!

BÁRTFA GYÓGYFÜRDŐ

Fürdőidény máj. 15-től szept. 20-ig.

Kárpáti gyógy-, üdülő- és fürdőhely, 382 m. a tenger színe felett. Posta, távirda és vasútállomás. Gyorsvonatokhoz közvetlen kocsik, 0 es. és kir. Felső-Érzsébet királynő tartózkodási helye 1895-ben. Pompás szállodák, gyógyház, magánvillák, éttermek és kávéházak. Magánfogatok részére istállók és kocsiszínek. Lawn-tennis-pálya. Gyermek játszóhelyek. Villamos-világítás. Clubélet (Bártfafürdői Park-Club). Könyvtár, társalgó- és zenetermek. Pompás turisztika. Vadászterület. 6000 hold gyönyörű fenyveserdő.

Gyógyjavallatok. Vérszegénység, oly idegbajoknál és gyengeségeknél, melyek vérhiányon, vagy kimerülésen alapulnak; női ivarszervek különféle bajainál, sápkór, vérhiány; terméketlenség, magtalanság és tehetetlenség; kimerülésnél súlyosabb betegségek után, váltóláz, görvély és angol-kór; a szívnek megbetegedéseinél. **Egyedül álló utókúra** karlsbadi, marienbadi, halli, lipiki fürdők használatát után. **ORVOSOK:** Tiszti főorvos: **Dr. Hintz Henrik** közeg. tanácsos továbbá Dr. Blumenfeld Armin, Dr. Kanárik J., Dr. Szörényi Tivadár, Dr. Grossmann Dezső, Dr. Cséri János, Dr. Győri Ilona rendelő orvosok Az elmúlt évadban a vendégek száma 5000 volt

Országos hírű modern hidegviz-gyógyintézet! három ásványviz-fürdő! Hideg és meleg ásványviz. Telített szénsavas fürdők Nauhelm-kúra. Magyarország legkiválóbb szivgyógyfürdője. Villany, fenyő és vasláp-fürdők (bártfai vasláp) Ivókara: (Egvenyes, sós, vasas vizek, könnyen emészthetők!

Orvos-forrás felülmúlja mindenben a Selters-vizet!

Villamos gyógykezelés, massage, tej-, savó- és kefir-kúra. Pormentes, ózondus hegyi levegő. Fenyvesek által terjesztett üdítő balsamos illat. — Pensió elő- és utóidényben 8 korona, főidényben 12 korona.

Felvilágosítás és prospektussal készségesen szolgál a fürdőigazgatóság Bártfafürdő.

GLEICHENBERG-Gyógyhely

Gyógyjavallatok: a légzőszervek hurutos megbetegedéseinél és azok következményeinél, különösen asztmáknál, az emésztési szervek szivizmok, a vesék és a hólyag megbetegedéseinél, vérszegénységnél.

Gyógyítóeszközök: Az elismert gyógyforrások Konstantin és Emmaforrás (alkalis-muriat, savanyuvíz). Diétetikus asztalital: Jánoskut (alkalis-muriat, vasassavanyuvíz). Remete-forrás (tisza vastartalmu savanyuvíz), fenyő-, gyógy- és források belélegzés magánkamrákban, levegőkamrák, szénsavas fürdők, vizgyógyintézet, massage, gyógygimnasztika, gyógyfürdők, meleg légfürdők, fangófürdők, pihenőtermek, kefir, sterilizált tej. Idegen gyógyvizek mindig friss töltésben. Idény május elsejétől szeptember végéig. Fölvilágosítás és prospektus ingyen. Lakás- és kocsirendelések a gyógyhely igazgatóságánál Gleichenberg.